

**HOES
VEUR 'T
LIMBURGS**

**Jaarverslag 2023 en 2024
Hoes veur 't Limburgs**

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
ORGANISATIESTRUCTUUR	4
EDUCATIE.....	5
ZJUULKE (KINDEROPVANG)	5
3M (BASISONDERWIJS)	6
LEEF LIMBURGS (LIMBURGS ALS TWEEDE TAAL)	6
ADVIES EN PROMOTIE	8
PROVINCIALE REGELING LIMBURGSE TAAL.....	8
ADVIESVRAGEN	8
VERBREIDING LIMBURGSE TAALVELD	8
ONTWIKKELING BRANDBOOK, WEBSITE EN CAMPAGNE	8
CAMPAGNE LIMBURGSE TAAL	9
DOCUMENTATIE, INFORMATIE, DIGITALISERING EN ONDERZOEK	10
INTERNE BIBLIOTHEEK.....	10
TAALKUNDIGE INFORMATIEVOORZIENING	10
DIGITALISERING	10
NETWERK.....	12
DOOR 'T HOES GEORGANISEERD	12
DOOR 'T HOES BIJGEWOOND	13
HET HOES IN DE MEDIA.....	14
UITBREIDING VAN HET NETWERK.....	14

Inleiding

Als hét kennis- en expertisecentrum op het gebied van de Limburgse taal zet 't Hoes veur 't Limburgs ('t Hoes) zich in voor het sterker maken van het Limburgs. Omdat het spreken van meerdere talen goed voor je is. Zodat de Limburgse taal ook in de toekomst op zo veel mogelijk plekken te horen en te zien is. 't Hoes veur 't Limburgs is er *ouch veur dich!*

Korte historie

In 1997 is het Limburgs erkend als regionale taal onder het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden. In 2019 is het convenant Limburgs tussen de Rijksoverheid en de Provincie Limburg ondertekend. De overeenkomst bevestigt hoe waardevol en belangrijk de Limburgse taal in Nederland en Limburg is. De overheid wil het Limburgs behouden en ervoor zorgen dat bewoners de taal blijven gebruiken. In 2020 is door de taalpartners in het veld het plan van aanpak *Aon de geng!* op papier gezet met het doel de Limburgse taal in alle domeinen van de samenleving te versterken. Dit heeft in 2021 geresulteerd in de notitie Hoes veur 't Limburgs om tot een gelijknamige organisatie te komen. Deze notitie gaf handen en voeten aan de ambities van het veld. Het ging om krachtenbundeling, professionalisering, verbreding en verjonging binnen het Limburgse taalveld. Na uitvoerige gesprekken met de Provincie Limburg en toekenning van financiële middelen in 2022 kon 't Hoes in 2023 echt van start.

2023 en 2024 in het kort

2023 stond in het teken van procesbegeleiding van de stuurgroep, het lanceren van een website, het aan de slag laten gaan van een verbinder en de start van de uitvoer van enkele concrete projecten, zoals Zjuulke in de kinderopvang en Leef Limburgs om Limburgs te leren spreken en verstaan als tweede taal.

In 2024 werden de projecten Zjuulke, 3M, Leef Limburgs en digitalisering verder doorontwikkeld, uitgerold en/of opgezet. Ook werd vormgegeven aan alle facetten van 't Hoes als eigenstandige organisatie, denk aan de fysieke locatie, communicatie-uitingen, het uitwerken van de coöperatie en het werven van personeel. Er vonden diverse evenementen plaats in de vorm van een symposium, inspiratiesessie en werkbezoeken. Meer daarover is te lezen in dit jaarverslag.

Organisatiestructuur

Het Hoes veur 't Limburgs ('t Hoes) is in 2023 en 2024 aangestuurd door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Raod veur 't Limburgs, Veldeke Limburg, Levende talen Limburgs, de Limbörgse Academie, de Vereniging Limburgse Dialect- en Naamkunde, de Willy Dols Stichting en de kinderopvang ondersteund door het Huis voor de Kunsten Limburg.

Het bureau van 't Hoes is in 2023 deels een bundeling van de professionele krachten van het Huis voor de Kunsten Limburg en de door 't Hoes geworven 'verbinder'. Deze uitvoerende krachten geven in nauwe samenwerking en als een geheel onder 't Hoes uitvoering aan het werkplan. In 2024 heeft 't Hoes ook een communicatiemedewerker en een taalinhoudelijk projectcoördinator aangesteld.

Gedurende 2023 heeft de stuurgroep onderzoek gedaan naar de best passende organisatievorm voor 't Hoes. Aan de hand van consultatie van Van Hecke Houben Notarissen is de stuurgroep gekomen tot de vorming van een coöperatie, de *Coöperatie Hoes veur 't Limburgs U.A.*. In 2023 is een eerste concept van de statuten opgesteld. In 2024 heeft de stuurgroep de statuten verder uitwerkt en profielen voor bestuursleden gemaakt. Eind 2024 is een kwartiermaker aangesteld om het proces rondom de oprichting van de coöperatie te finaliseren.

Samenstelling stuurgroep

Mw. Kitty Rompen namens de Raod veur 't Limburgs.

Dhr. Mark Pluymaekers namens Veldeke Limburg.

Dhr. Yuri Michielsen namens de Limbörgse Academie.

Mw. Esther van Loo namens Levende Talen Limburgs.

Dhr. Frans Walraven namens de Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde.

Dhr. Peter Hilken namens de Willy Dols Stichting.

Mw. Alexandra de la Roij namens de kinderopvang.

Dhr. Ruud van Eeten, onafhankelijk voorzitter, namens het Huis voor de Kunsten Limburg.

De stuurgroep vergaderde zeven maal in 2023, te weten 24 januari 2023, 29 maart 2023, 25 april 2023, 20 juni 2023, 11 september 2023, 12 oktober 2023 en 28 november 2023.

De stuurgroep vergaderde negen maal in 2024, te weten 31 januari 2024, 26 februari 2024, 9 april 2024, 25 juni 2024, 20 augustus 2024, 7 oktober 2024, 16 oktober 2024, 13 november 2024 en 16 december 2024.

Samenstelling bureau

Inhoudelijke medewerkers

Dhr. Ton van de Wijngaard streektaalfunctionaris (HKL) (tot juni 2024)

Mw. Silvia Segers-Weusten adviseur (Limburgse) taal en & letteren (HKL)

Dhr. Gino Morillo Morales adviseur (Limburgse) taal en & letteren (HKL) (april 2023 tot mei 2024)

Dhr. Zef Mertens adviseur (Limburgse) taal en & letteren (HKL)

Dhr. Rob Benders verbinder ('t Hoes) (tot oktober 2024)

Mw. Anouk Klinkers communicatiemedewerker ('t Hoes) (vanaf juli 2024)

Mw. Stefanie Steinhauer-Ramachers taalinhoudelijk projectcoördinator ('t Hoes) (vanaf oktober 2024)

Ondersteunende medewerkers

Waar de ondersteuning en menskracht het toe liet hebben medewerkers van de ondersteunende diensten van het Huis voor de Kunsten Limburg ondersteuning geboden, op het gebied van communicatie, secretariaat en financiën.

Educatie

Zjuulke (kinderopvang)

In 2023 is het project Zjuulke in pilotvorm gestart op 6 verschillende kinder- en peuteropvanglocaties van MIK & PIW Groep en Peuteropvang Heerlen. Zjuulke heeft een smoel gekregen. Illustrator Studio Toussaint en Inova hebben beeldmateriaal ontwikkeld om het project een herkenbaar gezicht te geven. Daarnaast is de Taalgroemeter gemaakt, die naar Fries voorbeeld laat zien hoe een meertalige ontwikkeling eruitziet. Het geeft ouders, opvoeders en opa's en oma's tips en handvatten voor verschillende taalsituaties thuis: alleen Limburgs, Limburgs en Nederlands, enkel Nederlands en anderstalig. Er zijn activiteiten met voorlezen, zingen en theater ontwikkeld (i.s.m. voorleesjuf July Vijgen, De Troubadours van de Toekomst en GoudVertelTheater) als vliegwiel om kinderopvangorganisaties de mogelijkheden met dialectgebruik te laten zien en te motiveren om aan Zjuulke deel te nemen. In 2023 hebben 3 activiteiten hiervan plaatsgevonden. De 6 locaties zijn aan de slag gegaan met de toegankelijke en in Friesland gebruikelijke één-gezicht-één-taal-methode en/of met meer laagdrempelige mogelijkheden waarbij gebruik gemaakt wordt van liedjes, versjes en boeken in het dialect.

In 2024 zijn de 6 locaties verder aan de slag gegaan met het gebruik van de Limburgse taal binnen de kinderopvang. Ook dit jaar hebben activiteiten met voorlezen, zingen en theater plaatsgevonden (21 activiteiten). Het kenniscentrum voor meertalig opgroeien SFBO uit Friesland heeft ondersteuning op locatie in Limburg verzorgd (16 januari 2024) en betrokken pedagogisch medewerkers hebben kinderopvang-organisaties in Friesland bezocht ter inspiratie en deskundigheidsbevordering (18 april 2024). Na het eerste half jaar van het project heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden (19 juni 2024). Hier waren 35 pedagogisch medewerkers aanwezig. Er werd teruggeblikt en vooruitgekeken en er werden ervaringen en inspiratie uitgewisseld.

Na de tussentijdse evaluatie is de pilotfase afgesloten en zijn de 6 locaties structureel met het project aan de slag gegaan. De pilot heeft 180 kinderen bereikt. Er vonden structureel werkbezoeken plaats om de voortgang van het project in de gaten te houden. Daarnaast zijn er 3 nieuwe locaties ingestapt, waarmee kennismakingsgesprekken hebben plaatsgevonden en de pedagogisch medewerkers op weg geholpen zijn. Ook zijn verkennende gesprekken gevoerd met pedagogisch medewerkers en locatiemanagers van MIK & PIW Groep om meer nieuwe locaties te laten instappen. Tevens is gesproken met andere kinderopvangorganisaties om deel te nemen aan Zjuulke (Leef Kind, 't Nest en Keet in de Kerk).

Er hebben gesprekken met de illustrator plaats gevonden om aanvullend materiaal, zoals posters en picto's, te maken. Oplevering hiervan is in 2025. Ook zijn afspraken met de Afûk uit Friesland gemaakt om beweegliedjes vanuit het Fries te vertalen naar het Limburgs. De eerste vertalingen zijn gemaakt. In 2025 worden deze liedjes opgenomen en binnen de kinderopvang als te gebruiken materiaal uitgezet. Er is een flyer gemaakt met aanvullende informatie over Zjuulke voor pedagogisch medewerkers en bibliotheekmedewerkers.

Samen met MIK & PIW Groep, de Innovatiewerkplaats, Peuteropvang Heerlen en Zuyd Hogeschool is een samenwerking gestart op het gebied van een onderzoek naar het project "Zjuulke" binnen een aantal peuteropvanglocaties van MIK & Spelenderwijs en Peuteropvang Heerlen. Het onderzoeksprotocol is gemaakt (officiële start: 1 oktober 2024) en de verdere uitvoering van het onderzoek vindt plaats in 2025.

3M (basisonderwijs)

't Hoes is in 2023 aangesloten bij het project 'Meer kansen Met Meertaligheid' (3M) van NHL Stenden Hogeschool in Leeuwarden. Het van origine in Friesland ontwikkelde project is in samenwerking met Levende Talen Limburgs en scholenkoepels Kindante en Movare als kleinschalige pilot gestart in Limburg. Het Hoes was als adviserende partij betrokken bij de pilot en heeft de vormgeving (logo en lesbrief) in lijn gebracht met de vormgeving van 't Hoes. Daarnaast heeft 't Hoes gesprekken gevoerd met samenwerkingspartners om te sparren over de verdere bestendiging van het project in Limburg.

In 2024 heeft 't Hoes de laatste netwerkbijeenkomst (15 mei 2024) van de pilotfase bijgewoond. Tijdens deze bijeenkomst waren deelnemers en mogelijk geïnteresseerde scholen aanwezig om kennis en inspiratie uit te wisselen. Hierna is de regie over het project bij het Hoes belegd.

Om het project verder vorm te geven, zodat het zo optimaal mogelijk bij het basisonderwijs aansluit, is ervoor gekozen om vanaf eind 2024 opnieuw in kaart te brengen wat er in de pilotfase gebeurd is, welke kansen en uitdagingen er liggen en welke behoeftes er leven in het primair onderwijs met betrekking tot meertaligheid en de Limburgse taal. Dit om meer draagkracht voor het project te genereren en een duurzame implementatie mogelijk te maken die verder rijkt dan een kortdurend project. Hiertoe heeft de taalinhoudelijk projectcoördinator relevante wetenschappelijke achtergronden in kaart gebracht, gesproken met geïnteresseerde gemeentes (Beesel, Sittard-Geleen-Born en Beekdaalen) en overleg gehad met (mogelijke) samenwerkingspartners (Fontys Hogeschool Kind & Educatie (pabo Venlo), NHL Stenden, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Utrecht, Universiteit Maastricht, Onderwijsmonitor Limburg en scholenkoepel Movare).

Leef Limburgs (Limburgs als tweede taal)

Het Hoes heeft in 2023 het auteurscollectief Leef Limburgs ondersteund, door bijeenkomsten voor (geïnteresseerde) hertalers en docenten te faciliteren. Hierdoor konden de hertalers en docenten op basis van de methodes uit Heerlen en Echt aan de slag met lesmateriaal voor Sittard, Roermond en Venlo. Dit heeft geresulteerd in uitgewerkt Leef Limburgs lesmateriaal voor een vijftal locaties (Heerlen, Sittard, Echt, Roermond en Venlo). Op twee van deze locaties, Heerlen en Echt, zijn de docenten ook daadwerkelijk gestart met het geven van de lessen.

In 2024 is bovenstaande verder opgepakt en uitgerold door 't Hoes, in samenwerking met hertalers, docenten en bibliotheken. Met als resultaat de onderstaande cursussen:

Partner/locatie	Aantal beginners-cursussen	Aantal gevorderde cursussen	Aantal cursisten
Bibliotheek Maastricht	1		18
Bibliotheek Heerlen	2	1	48
Bibliorura Roermond	2		24
Bibliotheek Venlo	2	1	25
Cultuurhuis 'Edith Stein' (Echt)	2	1	43
Willy Dols Stichting (Sittard)	1		7
TOTAAL	10	3	165

Het Hoes bewaakte de kwaliteit van het hertaalproces, onderzocht mogelijkheden om de cursus in 2025 op nieuwe plekken te laten landen (i.s.m. Bibliotheek Maas en Peel, Bibliocenter Weert,

Bibliotheek Kerkrade en BiblioNu Horst-Venray) en hielp mee in de communicatie omtrent de cursussen. De lokale partners verzorgden de organisatie van de cursussen.

Daarnaast is 't Hoes aangeschoven bij het auteurscollectief om inhoudelijk mee te denken over het opzetten van een lerarenopleiding, om docenten binnen Leef Limburgs bij te scholen en te professionaliseren, om tot een deskundig middenkader te komen.

Tevens heeft 't Hoes stage- en scriptietrajecten verkend met o.a. Radboud Universiteit Nijmegen (opleiding master Nederlands als tweede taal/master Linguistics and Multilingualism) om vraagstukken rondom dit project te onderzoeken. De eerste stagiair start in januari 2025.

Advies en promotie

Provinciale regeling Limburgse taal

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de Limburgse taal hebben de adviseurs (Limburgse) taal en letteren van het Huis voor de Kunsten Limburg, in samenwerking met de Raad voor 't Limburgs, Veldeke Limburg en Levende Talen Limburgs, elfmaal inhoudelijk advies geleverd op aanvragen binnen de regeling Limburgse taal. Deze regeling werd als onderdeel van de nadere Subsidieregels Erfgoed 2022-2024 t.b.v. het *“bestendigen en/of uitbreiden van het gebruik van de Limburgse taal”* door de Provincie Limburg uitgevoerd.

Adviesvragen

De adviseurs (Limburgse) taal en letteren en verbinder hebben gedurende 2023 en 2024 adviesvragen uit het veld behandeld. Te denken valt aan vragen m.b.t. projectfinanciering, opstellen van projectplannen, contact met het onderwijs, beleidsvragen binnen de kinderopvang, het onderwijs en gemeenten, etc.

In 2024 heeft 't Hoes bij een aantal specifieke projecten en processen een inhoudelijke bijdrage geleverd. Zo heeft 't Hoes input aan Adviesbureau Berenschot gegeven, zodat dit bureau een routekaart in het kader van erkenning Deel II en Deel III Europees Handvest kon opstellen voor de Provincie Limburg. Ook heeft 't Hoes haar netwerk onder jongeren aangespoord om met Berenschot hierover in gesprek te gaan om hun perspectief te delen.

Ook heeft 't Hoes eind 2024 feedback gegeven op het werkplan van het Limburgs Museum. Dit bood ook de mogelijkheid om aan de voorkant samenwerkingsmogelijkheden te signaleren, aangezien het Limburgs Museum ook een rol speelt rondom de promotie van de Limburgse taal.

Op het gebied van digitalisering heeft 't Hoes meegedacht over het project Maatschappelijke Diensttijd (MDT) Limburgse taal. MDT Limburgse taal had het doel jongeren in Limburg uit te dagen om op innovatieve wijze met taal, ICT en AI aan de slag te gaan. Helaas is de aanvraag afgewezen.

Verbreiding Limburgse taalveld

De verbinder heeft in de tweede helft van 2023 een ronde door de provincie gemaakt waarin deze actief contact heeft opgenomen met partijen binnen én buiten het bestaande netwerk van partners in diverse domeinen van de Limburgse samenleving. Deze ronde had als doel het verbreden van het netwerk Limburgse taal, het agenderen van de Limburgse taal, het ophalen van behoeftes en signaleren van (laagdrempelige) mogelijkheden tot het verbinden en verknopen van partners en initiatieven.

De gemaakte ronde heeft een verbreding in het Limburgse taalveld opgeleverd en zicht op een grote behoefte aan regie op het behouden, bevorderen en verstevigen van het gebruik van de Limburgse taal in alle domeinen van de samenleving gegeven.

Ontwikkeling brandbook, website en campagne

De werkgroep 'communicatie', voortgekomen uit de stuurgroep en ondersteund door de adviseurs (Limburgse) taal en letteren, heeft een briefing voor het brandbook, de website en campagne opgesteld. Op basis daarvan hebben drie bureaus (Homo Ludens, Studio Denk en Limburgs Eige) een

pitch gehouden. Het bureau Limburgse Eige (LEI) is door de stuurgroep gekozen als samenwerkingspartner in de ontwikkeling van de genoemde uitingen.

In 2023 is gestart met de ontwikkeling van het brandbook. Deze behelsde de huisstijl en de daarbij behorende afspraken rond de toepassing ervan. In 2023 zijn als onderdeel van een deeloplevering het logo, het lettertype en bijbehorende primaire kleuren opgeleverd. De website is met de beschikbare middelen ontwikkeld als een laagdrempelige Limburgs- en Nederlandstalige landingspagina voor 't Hoes. Voor de vertalingen is samengewerkt met de verschillende Veldeke kringen in Limburg. Begin 2024 is de website gelanceerd. In 2024 is de website verder gevuld. Bij verdere ontplooiing van 't Hoes behoeft de website doorontwikkeling om deze te laten aansluiten bij toekomstige functies en ambities van 't Hoes.

In 2023 is begonnen met de ontwikkeling van een campagne die toewerkt naar de opening van de fysieke locatie van 't Hoes. De opening van de locatie heeft niet plaatsgevonden in 2023, waardoor tevens de campagne niet in 2023 van start is gegaan. Wel zijn een eerste concept en tijdlijn voor het verloop van deze campagne opgeleverd.

In 2024 is gewerkt aan de fysieke locatie van 't Hoes, die dient als inlooplocatie, mini-bibliotheek, vergader-, educatie- en werkplek. Op 20 september werd deze locatie officieel geopend. Om Limburg kennis te laten maken met 't Hoes is in aanloop naar deze opening een online-video campagne uitgerold op social media en de Limburger. Onderstaande cijfers geven inzicht in het bereik van deze campagne. Overlap in gebruikers op de verschillende platformen maakt dat over het totale unieke individuele bereik niets met zekerheid te zeggen valt.

Platform	Bereikte personen	Aantal weergaven
Google Ads	-	538.752
LinkedIn	28.961	63.484
Facebook	104.364	708.496
Instagram	106.792	625.507
Mediahuis Limburg - Homepage Advertorial de Limburger	90.269	2.207
Website	2.351	2.864

Ook werd in samenwerking met LEI uiting gegeven aan enkele informatieve materialen over 't Hoes en de Limburgse taal. Denk hierbij aan informatiemappen, flyers en folders.

Campagne Limburgse taal

Samen met beleidsmedewerkers van de Provincie Limburg heeft 't Hoes een eerste aanzet voor een communicatiecampagne Limburgse taal gemaakt. De campagne zal de Limburgse taal in het dagelijks leven laten zien (en het gebruik van de taal hiermee normaliseren) en informeert over de voordelen van meertalig opgroeien. De boodschap van de campagne wordt: *De Limburgse taal mag er zijn en het gebruik ervan heeft voordelen*. In 2025 wordt deze campagne verder uitgewerkt.

Documentatie, informatie, digitalisering en onderzoek

Interne bibliotheek

In 2023 is een start gemaakt met het samenstellen van een digitaal overzicht van de binnen 't Hoes aanwezige fysieke bibliotheek met materialen in de Limburgse taal.

De taalinhoudelijk projectcoördinator werkt parallel aan een overzicht van digitale bronnen die ingezet kunnen worden voor de taalkundige informatievoorziening alsook de wetenschappelijke onderbouwing van de interne projecten en werkzaamheden.

Taalkundige informatievoorziening

De streektaalfunctionaris heeft gedurende 2023 verscheidene taalkundige informatieverzoeken beantwoord.

De taalinhoudelijk projectcoördinator droeg in december 2024 inhoudelijk bij aan een nieuwsitem van L1 tijdens de week van de mijnen, over woordenschat uit het mijnbouwverleden. Op de LEI (Limburgs eigen)-daag in december was zij te gast in de talkshow Studio P&M van Omroep Peel en Maas om over de staat van het Limburgs en over de werkzaamheden van 't Hoes te vertellen. Ook gaf zij interviews voor De Limburger en het radioprogramma Plat-eweg van L1.

Digitalisering

Limburgs Corpus

Om het Limburgs toegankelijk te maken voor onderzoek en om gebruik te kunnen maken van digitale toepassingen zoals spraakherkenning, spellingscorrectie, en machinevertaling werkt 't Hoes met partners aan de ontwikkeling van een openbaar toegankelijk, gestandaardiseerd corpus. Andreas Simons is per 1 oktober 2024 voor één jaar aangesteld aan de Universiteit Maastricht om onder begeleiding van Leonie Cornips (Universiteit Maastricht) en Yves Scherrer (Universiteit Oslo) te werken aan een digitale infrastructuur om een Limburgs Corpus te verzamelen, beheren en aan te vullen. Andreas heeft voor de ontwikkeling van deze infrastructuur toegang verkregen tot het corpus met Limburgse taaldata samengesteld door de Limbörgse Academie.

In 2024 is een start gemaakt met fase 1 van het project. De ontwikkeling van:

- Duurzame data-opslag;
- Een database voor metadata;
- Een beheerinterface;
- Compatibiliteit met NLP (natural language processing) Tools;
- Beveiliging;
- Toegangsbeheer.

In 2025 zal worden voortgebouwd met fase 2 en 3: Het uitbouwen van het Limburgs Corpus door het verzamelen van Limburgs taalmateriaal uit diverse registers en taalregio's van Nederlands en Belgisch Limburg, en het open acces toegankelijk maken van het corpus voor onderzoekers en ontwikkelaars. Aan het einde van het project, in oktober 2025, zal een basisversie van de infrastructuur beschikbaar zijn die het corpus toegankelijk maakt voor verder wetenschappelijk onderzoek en toepassingen in de industrie. Een bewerkte versie van het corpus wordt openbaar beschikbaar gesteld, zodat onderzoekers, studenten en ontwikkelaars met de data aan de slag kunnen.

Informatiebeheerplan

Met het credo 'de basis op orde' hebben in 2024 verkennende gesprekken met een informatie-architect plaatsgevonden. Doel was het uitstippelen van een traject waarbij de basis van het informatiebeheer rond de Limburgse taal op orde wordt gebracht, om in kaart te brengen wat er nodig is om Limburgse taaldata **houdbaar**, **bruikbaar** en **zichtbaar** te maken, zodat we in de komende jaren gezamenlijk en gericht kunnen investeren. Waar bevinden Limburgse taaldata zich (offline én online), welke partners bevinden zich in dit netwerk, welke initiatieven bestaan er, waar liggen de knooppunten en wat is het vergezicht voor een meerjarenplan 'informatiebeheer Limburgse taal'?

Netwerk

Vanaf 2024 heeft 't Hoes gericht aandacht gegeven aan het onderhouden en uitbreiden van het netwerk, door diverse bijeenkomsten te organiseren en bij te wonen en door actief met (nieuwe) instanties en partners in gesprek te gaan. Al naar gelang de vraag en behoefte heeft 't Hoes workshops en presentaties gegeven tijdens bijeenkomsten van externen. Ook heeft 't Hoes bijgedragen aan bijvoorbeeld interviews en panelgesprekken.

Door 't Hoes georganiseerd

Symposium 'Bevordering en verankering van de Limburgse taal'

12 januari 2024, Gouvernement, Maastricht

Dit symposium stond in het teken van het behoud, de bevordering en de versteviging van het gebruik van de Limburgse taal in diverse domeinen van de samenleving. De dag werd voorgezeten door Frans Pollux. Gedurende het symposium werden de aanwezige politici, (taal)ambtenaren, wethouders, Limburgse taalpartners en betrokken belangstellenden langs een aantal diverse domeinen geleid, zoals de Limburgse taal binnen taalbeleid, de kinderopvang en gemeentes. Er waren ca. 70 bezoekers.

Werkbezoek Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

18 januari 2024, Huis voor de Kunsten Limburg, Roermond

Een vertegenwoordiging van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bracht een werkbezoek aan 't Hoes veur 't Limburgs. Het werkbezoek stond in het teken van elkaar bijpraten over de stand van zaken rondom de oprichting van 't Hoes en de in gang gezette projecten Zjuulke, 3M en Leef Limburgs.

Streektaalconferentie 'dialek op sjoot én sjool' & Opening Hoes veur 't Limburgs

20 september 2024, Hoes veur 't Limburgs, Roermond

De Streektaalconferentie 2024 over *dialek op sjoot én sjool*, georganiseerd in samenwerking met de Stichting Nederlandse Dialecten, was een groot succes. 130 bezoekers lieten zich inspireren en informeren over de mogelijkheden rondom meertalige opvoeding en educatie. Er waren pedagogisch medewerkers, leerkrachten, bibliotheekmedewerkers, beleidsmakers, taalprofessionals en taalliefhebbers aanwezig uit heel Nederland en Vlaanderen. De perfecte mix om met elkaar in gesprek te gaan en van elkaar te leren. De bezoekers mochten genieten van de theater- en vertelkunsten van Peggy Alofs van Goud Verteltheater en de muzikale klanken van Dyanne Sleijpen, die de aanwezigen op een verbindende wijze door het programma begeleid heeft. Er werd gesproken over de route naar erkenning van het Papiaments (Ruben Severina, Stichting SPLIKA & Akademia Papiamentu en Sharité Severina, Openbaar Lichaam Bonaire) en de talige ontwikkeling van peuters (Sytske de Boer, Sintrum Frysktalige Berne-opfang). Ook kwamen de thema's meertaligheid in de klas (Mirjam Günther en Janke Singelsma, Lectoraat Meertaligheid & Geletterdheid NHL Stenden), tips en tricks om VO-leerlingen in streektaal te laten schrijven (Myrthe Coret-Bergsta, Lectoraat Meertaligheid & Geletterdheid NHL Stenden) en streektaal op de pabo (Jordi Jager, Lectoraat Meertaligheid & Geletterdheid NHL Stenden) aan bod. Een digitale lexicale infrastructuur voor het Papiaments, dialecten en streektalen werd getoond (Katrien Depuydt en Veronique De Tier, Instituut voor de Nederlandse Taal). Daarna konden de bezoekers zich onderdompelen in het project Zjuulke in de kinderopvang (Sytske de Boer, Sintrum Frysktalige Berne-opfang en Nicole Danielse, MIK Kinderopvang), een workshop korte verhalen schrijven (Else Klomps), het Friese project Wy binne mbû (Fokke Jagersma, Afûk), de meertalige bibliotheek (Mirjam Günther en Janke Singelsma, Lectoraat Meertaligheid & Geletterdheid NHL Stenden) en een workshop over voorlezen (July Vijgen). Als afsluiting werd 't Hoes veur 't Limburgs op geheel eigen wijze officieel geopend in Weerstand in Roermond als hét kennis- en expertisecentrum voor de Limburgse taal.

Informatiesessie 'Limburgse taal en erkenning Deel II en Deel III Europees Handvest'

23 oktober 2024, Hoes veur 't Limburgs, Roermond

Tijdens de informatiesessie 'Limburgse taal en erkenning Deel II en Deel III Europees Handvest' lieten 40 bezoekers zich informeren over de praktische, beleidsmatige en financiële aspecten van een erkenning onder Deel II en Deel III van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden. René de Groot (Raad van Europa) vertelde over de meerwaarde en beleidsmatige mogelijkheden van een erkenning onder Deel II en Deel III van het Europees Handvest. Bastiaan van der Velden (Open Universiteit) ging in op de stappen naar de erkenning van het Papiaments onder Deel III Europees Handvest. Esther van Loo (Levende Talen Limburgs) en Yuri Michielsen (Limbörgse Academie) gaven een toelichting op een praktijk casus, namelijk het Limburgs in de kinderopvang onder Deel II en Deel III van het Europees Handvest. De aanwezige Provinciale Statenleden, gemeenteraadsleden, gemeenteambtenaren, journalisten en andere geïnteresseerden gingen daarna in gesprek met een panel aan experts. Op de presentaties volgde namelijk een actief gesprek tussen Leonie Cornips (Universiteit), Ruben Severina (Stichting SPLIKA), Lysbeth Jongbloed (Provinsje Fryslân), Bas Vissers (Veldeke Limburg) en Roeland van Hout (Raod veur 't Limburgs) gemodereerd door Stefanie Steinhauer-Ramachers van 't Hoes.

Door 't Hoes bijgewoond

Op 11 oktober 2024 bracht 't Hoes samen met gedeputeerde Jasper Kuntzelaers, Statenleden en diverse professionals uit het taalgebied een werkbezoek aan Friesland, om te leren welke inspanningen Friesland levert om de Friese taal levend te houden.

Tijdens het Streektaalsymposium van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers op 6 november 2024 liet 't Hoes zich inspireren in het gebruik van regionale talen in de Achterhoek en omgeving.

Op 8 november 2024 vond het jaarlijks Levende Talen congres plaats met als titel "Begrijpen en begrepen worden – Talen in samenhang". De keynote werd verzorgd door Gert Rijlaarsdam waarin hij inging op een samenhangend leerplan taal. Bezoekers hadden daarna de keuze uit een 60-tal workshops. Diverse vertegenwoordigers van de erkende talen in Nederland waren aanwezig.

Op 19 november 2024 organiseerde Cubiss de Stamtafel XXL, een inspirerende ochtend over taal en identiteit in het Royal Theater in Heerlen. 't Hoes verzorgde een workshop over de missie om het Limburgs in al zijn schakeringen te koesteren, te stimuleren en door te geven.

19 november 2024 gaf Stian Hårstad, hoogleraar Scandinavische taalkunde aan de Norwegian University of Science and Technology (NTNU), een lezing aan de Universiteit Maastricht over de unieke situatie qua talen en dialecten in Noorwegen. In de lezing stond Stian Hårstad stil bij de implicaties voor het onderwijs van het ontbreken van één gesproken Noorse standaardtaal.

Tijdens het Kletskoppenfestival bij de bibliotheek in Heerlerheide op 27 november 2011 was 't Hoes aanwezig om bezoekers over de missie en visie van 't Hoes te informeren.

Tijdens de Provinciale Staten vergadering van 13 december 2024 vond het debat plaats in het Limburgs en werd het nieuwe plan voor het behoud van de Limburgse taal unaniem aangenomen door Provinciale Staten.

Het Hoes in de media

Het Hoes was in verschillende media-uitingen te vinden, zoals op tv bij RTL Nieuws, L1 (o.a. bij Avondgasten), RTV Maastricht, TV Ellef en ML5 en op de radio bij L1 (o.a. bij Plat-eweg), Omroep Peel & Maas en Bie Ós. Om te vertellen over 't Hoes, de Limburgse taal en de diverse projecten. Ook vond een interview door De Limburger en Veldeke Limburg plaats en was 't Hoes podiumgast bij Podium Royal in Heerlen.

Uitbreiding van het netwerk

In 2024 heeft 't Hoes de samenwerking verkend met diverse (nieuwe) partners. Daartoe behoren Speeltuinwerk Limburg, Fontys, Vista College, GGD Zuid-Limburg, Kletskoppen Kindertaalfestival (Radboud Universiteit, Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek), Cubiss, diverse lokale bibliotheken en gemeentes (Sittard-Geleen, Beesel, Beekdaelen en Maastricht).

De taalinhoudelijk projectcoördinator presenteerde 't Hoes bij diverse kennisinstellingen binnen én buiten de provincie met het oog op mogelijke toekomstige (onderzoeks)samenwerkingen.

Waar mogelijk en relevant worden deze samenwerkingen in 2025 verder vormgegeven.